Het geluk van het geluk en het geluk van het ongeluk

De kunst van de Andalusische Flamenco

"Een tevreden leven leiden", is al heel wat, schrijft Dirk de Wachter in het laatste hoofdstuk van De kunst van het ongelukkig zijn. Mijn vrouw Anne moest denken aan wat zij haar grootste compliment noemt naar anderen en naar mij; "ik heb geen last van je." Je kunt dit licht opvatten als minderwaardig vergeleken met "ik hou van je". Integendeel, het is voor haar zoveel meer dan dat laatste. Lees alle klaagzangen maar van mensen over het huidig veelvuldig samenzijn met hun 'geliefden'. De super ergernis van 'opgesloten' te zitten met hun kinderen, partner, ouders of anderen.... en een mens beseft dat "ik heb geen last van je" net als "je zit me niet in de weg", een veel grotere liefdesverklaring is dan "ik hou van je".

In Andalucia, waar mijn vrouw en ik wonen, hebben we daar eeuwenlang al de flamenco voor. Jondo is het Andalusische woord voor het Spaanse 'hondo' of 'fondo'; dit staat voor diep, bodem of de kern. De oudste vorm van flamenco(zang) wordt ook wel aangeduid met 'cante jondo'. Flamenco heeft bovenal ook alles te maken met het uitdrukken van een gevoel, wat kan variëren van intense triestheid tot grote vreugde, afhankelijk van de 'compás', ritme, die gekozen wordt en hoe er mee omgegaan wordt. Het geluk van het geluk en het geluk van het ongeluk.

Door Rudi Holzhauwer

¡Quién dira que el agua lleva
un fuego fatuo de gritos!
¡Ay, amor que se fue y no vino!
Lleva azahar, lleva olivas,
Andalucia, a tus mares.
¡Ay, amor que se fue por el aire!

Federico Garcia Lorca,
Poema del Cante Jondo, 1921.

Wie zal zeggen dat het water
een dwaallicht van kreten draagt!
O, liefde die ging en nooit terugkeerde!
Draag oranjebloesems, draag olijven,
Andalusië, naar je zeeën.
O, liefde die verdween in de lucht!

Voor een horizonverruiming hoef je echt niet op examenreis of op vakantie naar Bali. Verruim de horizon in jezelf, de meest nabije en meest fascinerende persoon die je in al zijn ins en outs kunt leren kennen. Vooral en via de kunst van 'op de goede manier' ongelukkig zijn. Zoek de muziektonen, de filmbeelden, de natuur en de angstaanjagende stiltes op, erken je kwetsbaarheid daardoor, huil, lach, schreeuw en verstil. En ontdek de kunst van ongelukkig zijn, waar je erg gelukkig van zult worden